

PLAN VAN AANPAK OPRICHTING JONGERENRAAD HEILOO

De gemeenteraad van Heiloo heeft op 8 oktober 2018 unaniem een motie aangenomen om een jongerenraad in Heiloo op te richten. In dit plan van aanpak wordt kort beschreven hoe de gemeente Heiloo tot oprichting van een jongerenraad kan komen.

Doel van dit plan

Het doel van dit plan is om alle stappen weer te geven die moeten leiden tot de oprichting en continuering van een succesvolle jongerenraad in Heiloo.

Allereerst zal daarom het doel van de jongerenraad aan bod komen met ook de bijbehorende voordelen voor jongeren. Daarna zal een conceptstructuur worden weergegeven. Vervolgens zal beschreven worden hoe een klankbordgroep tot stand komt en hoe een begeleider en de leden voor de jongerenraad geworven gaan worden. Als laatste zal het traject worden beschreven wat moet leiden tot de oprichting van de jongerenraad.

Het is overigens niet de bedoeling dat de gemeente een structuur gaat bepalen voor de jongerenraad. Jongeren zijn goed in staat om daar onder begeleiding zelf invulling aan te geven. De jongerenraad zal in de eerste vergadering een vergaderstructuur afspreken met alles daaromheen. De conceptstructuur is dan ook alleen bedoeld als hulpmiddel tijdens de werving om jongeren een idee te geven hoe een jongerenraad er uit kan zien. Daarom zal dit plan van aanpak een structuur op hoofdlijnen weergeven en de details zullen niet aan bod komen.

Doel jongerenraad

Op basis van de doelen van bestaande jongerenraden in andere gemeenten kunnen de volgende doelen voor de jongerenraad van Heiloo worden geformuleerd:

1. Belangen behartigen van jongeren door gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de politiek
2. Brug tussen jongeren en politiek verkleinen
3. Bevorderen jongerenparticipatie

De kans is ook aanwezig dat leden van de jongerenraad op termijn een functie gaan vervullen als commissie- of gemeenteraadslid voor een politieke partij. De politiek van Heiloo kan hier dus ook een voordeel uithalen.

Voordelen voor jongeren

Indien de doelen van de jongerenraad worden behaald is dat voor de gemeente en het dorp positief. Het is belangrijk om te benoemen dat er ook voordelen zijn voor de jongeren die deel gaan nemen aan de jongerenraad. Welk voordeel een jongere uit zitting in de jongerenraad haalt verschilt natuurlijk per persoon. De volgende lijst van voordelen is dan ook geen doel op zich maar meer een indicatie waarom het voor een jongere interessant kan zijn om deel te nemen aan een jongerenraad:

1. Kennis maken met politiek en burgerschap
2. Plezier
3. Nieuwe mensen leren kennen
4. Informele invloed
5. Opbouwen CV

Concept structuur

Alvorens de structuur en dergelijke te bespreken is het belangrijk nogmaals te benadrukken dat alle variabelen in dit stuk flexibel zijn. De toekomstige leden van de jongerenraad mogen de meeste van deze variabelen (zoals leeftijd of aantal leden) in overleg bijstellen.

Voor de jongerenraad zetten we in op leden in de leeftijd tussen de 14 en 24. De leeftijd 14 is gekozen op basis van de overtuiging dat jongeren vanaf 14 jaar goed in staat zijn te functioneren in een jongerenraad. De maximumleeftijd is breed gezet op 24. Hoewel er wordt verwacht dat er niet veel jongeren in een hogere leeftijdscategorie zullen deelnemen kan het geen kwaad om de kaders breed te houden. Echter moet er wel ergens een grens worden getrokken.

In de jongerenraad zoeken we vooralsnog 5 tot 15 leden. Dit aantal is gebaseerd op het aantal leden van jongerenraden in gemeenten met een vergelijkbaar inwoneraantal. De jongerenraad kan uit haar midden een voorzitter kiezen.

Het is wenselijk een budget te reserveren voor de jongerenraad, waaruit diverse kosten betaald kunnen worden. B.v. huur vergaderruimte, consumpties, vergoeding voor de begeleider, e.d. Hiervoor zal een bedrag van 6000 euro moeten worden gereserveerd. Dit bedrag zal worden gereserveerd middels een amendement op de begroting. Dit bedrag is onderbouwd in Bijlage 2.

Hoe

De jongerenraad vergadert een keer per maand in b.v. het jongerencentrum BukBuk. Zij worden in al hun bezigheden, van het plannen van vergaderingen tot het opstellen van een notitie, ondersteund door een begeleider.

Het is van groot belang dat de jongerenraad dicht bij de politiek staat, zodat de politiek goed weet wat er leeft onder jongeren. Daarvoor kunnen een aantal maatregelen worden genomen. Allereerst kan de jongerenraad een vertegenwoordiger laten inspreken bij een commissievergadering. Eventueel kan de jongerenraad een begeleidende notitie schrijven en naar de griffie sturen om te laten agenderen als ingekomen stuk. Het staat een raads-/commissielid vrij om de notitie middels een bespreeknotitie te agenderen. De jongerenraad kan in dit stuk ook vragen om subsidie maar het is aan de raad en het college om hier wat mee te doen. Zo kan een jongerenraad bijvoorbeeld komen met een 'sport- en chillplek project' notitie.

Daarnaast is ook direct contact tussen de jongerenraad en de politiek van belang. Voorgesteld wordt om elke vier maanden een gesprek te laten plaatsvinden tussen een vertegenwoordiging van de jongerenraad en de klankbordgroep jongerenraad. De jongerenraad maakt zelf keuzes over deze vertegenwoordiging. Het college kan indien gewenst ook worden uitgenodigd deel te nemen aan dit gesprek.

Onderwerpen

De jongerenraad gaat over de eigen agenda. Zoals genoemd kan er door het college, de raad en de gemeentelijke organisatie advies worden gevraagd. Dit wordt ook van harte aangemoedigd. Voorbeelden van onderwerpen waar de jongerenraad over zou kunnen praten zijn: vrijetijdsbesteding, huisvesting, verkeersveiligheid, veiligheid, sport, e.d.

Instrumenten

De jongerenraad kan verschillende instrumenten gebruiken in zijn functioneren. Allereerst is het direct contact met de gemeenteraad en het college een belangrijk instrument. Daarnaast kan de jongerenraad een eigen site krijgen met nieuwtjes (met natuurlijk een bijbehorende facebook en/of Instagram). Natuurlijk kunnen zij ook enquêtes of polls gebruiken om de mening van jongeren te

weten te komen. Eventueel zou met de Uitkijkpost kunnen worden overlegd of er periodiek een klein verslagje kan komen van de jongerenraad zoals er ook elke maand een artikel over de raadsvergadering wordt gepubliceerd.

Werving

Uit de structuur blijken drie posities te zijn die moeten worden gevuld: de klankbordgroep, de begeleider, en de jongerenraad zelf.

De klankbordgroep jongerenraad is een vertegenwoordiging van de gemeenteraad dat bestaat uit minimaal 4 leden. Deze klankbordgroep is niet politiek getint en is de direct lijn tussen de jongerenraad en de gemeenteraad. De klankbordgroep is niet belast met de begeleiding van de jongerenraad maar eerder met het overbrengen van politieke onderwerpen en standpunten met de gemeenteraad. De commissie-/raadsleden in de werkgroep jongerenraad zullen doorgaan als klankbordgroep jongerenraad. Commissie-/raadsleden die geen lid van de werkgroep zijn kunnen zich ook aanmelden voor de klankbordgroep jongerenraad.

Een van de belangrijkste aspecten in de structuur is de begeleiding. Voordat alle wervingsacties worden uitgezet zal er worden gezocht naar een begeleider voor de jongerenraad. De begeleider moet de jongerenraad begeleiden bij het opzetten van een structuur. Daarnaast helpt de begeleider bij het plannen van vergaderingen en is hij/zij het directe aanspreekpunt voor de jongeren bij vragen/problemen/opmerkingen. Het is dan ook wenselijk als de begeleider voor de start van het traject al bekend is. Deze begeleider moet verder onafhankelijk van de politiek zijn en dus geen raadslid zijn. Ook jongerenwerkers hebben te maken met politiek en zijn dus geen optimale keuze. Naar een begeleider moet dus worden gezocht en dit kan via verschillende kanalen. Zo kan de gemeente social media inzetten, een advertentie plaatsen in de uitkijkpost en op de website. Ook kan het VIP (Vrijwilligers Informatie Punt) worden ingeschakeld en kunnen politieke partijen en jongerenwerkers hun netwerken gebruiken om geschikte kandidaten te vinden. De begeleider gaat een vrijwilligersvergoeding ontvangen per vergadering dat gelijk is aan de vergoeding per commissievergadering voor niet-raadsleden. Bij meer dan een sollicitatie zal de klankbordgroep jongerenraad kandidaten selecteren en sollicitatiegesprekken voeren.

De leden van de jongerenraad zoeken we in de leeftijdscategorie 14 tot 24 jaar. De jongeren tussen 18 en 24 jaar zijn moeilijk te bereiken en om deze jongeren te bereiken doen we de volgende acties:

- Een advertentie in de Uitkijkpost wordt gebruikt om deze doelgroep (voornamelijk) indirect te bereiken omdat jongeren via kennissen of familie worden gewezen op de aanmelding voor de jongerenraad.
- Een post op Facebook, Twitter en Instagram plaatsen
- Vermelding op de website van de gemeente
- Inzet/ondersteuning van de jongerenwerkers en voornamelijk hun netwerk

Omdat alle 14- tot en met 18-jarigen leerplichtig zijn, is het een effectief middel om de middelbare scholen in de buurt te bezoeken om deze groep jongeren te bereiken. Daarom worden middelbare scholen in Heiloo, Alkmaar en Castricum gevraagd of een vertegenwoordiging van de gemeenteraad een presentatie mag houden voor de leerlingen die woonachtig zijn in Heiloo. Indien mogelijk zullen leden van jongerenraden uit de buurt ook deelnemen aan de presentatie.

Bij alle wervingsacties voor de jongerenraad, in het bijzonder de presentatie op scholen, is de boodschap van cruciaal belang. De volgende twee dingen zijn daarbij belangrijk:

- Deelnemen in de jongerenraad moet worden aangeboden als een ‘kans’. Hierbij moeten de jongeren worden gewezen op wat voor voordelen zij er uit kunnen halen (zie voordelen voor jongeren). ‘Waarom zou ik deelnemen in een jongerenraad’? Dat is de vraag in het hoofd van een jongere die overtuigend beantwoord moet zijn
- De jongeren moeten duidelijk weten waar zij aan toe zijn. Duidelijkheid kan het best tot stand komen door de jongeren ‘een verhaal’ te vertellen over wat zij gaan tegenkomen als zij deelnemen aan het traject voor de oprichting van een jongerenraad. Wie is het aanspreekpunt, wie komen ze tegen, wat gaan ze doen, over welke actuele onderwerpen gaan ze het hebben, hoe ziet een vergadering er uit, wat voor invloed hebben ze, is het leuk etc. zijn vragen die beantwoord moeten worden in een mooie verhaalvorm. In het verhaal zal de conceptstructuur voor de jongerenraad worden gebruikt maar er zal ook nadruk liggen op de vrijheid die jongeren krijgen om zelf de jongerenraad te mogen vormen. ‘Het verhaal’ zal worden geformuleerd door de afvaardiging van de gemeenteraad die de scholen gaat bezoeken
- Jongeren moeten één aanspreekpunt hebben

Na verloop van tijd zal het nodig zijn om deze wervingsacties te herhalen. Voor de continuering van de jongerenraad is het verder van belang om de zittende jongeren te motiveren en te belonen. Dit is bij de oprichting nog niet van belang. De begeleider van de jongerenraad zal worden gevraagd een plan te maken hoe hij/zij dit belonen en motiveren gaat vormgeven.

Het traject

Voordat jongeren deel gaan nemen aan de jongerenraad is er een voortraject dat bestaat uit 3 bijeenkomsten. Jongeren zullen dan ook worden aangeboden om deel te nemen aan dit voortraject. Na het voortraject kunnen de jongeren beslissen of zij wel of niet deel willen nemen aan de jongerenraad. Wel is het de bedoeling dat de deelnemers van het voortraject de intentie hebben om ook deel te nemen aan de jongerenraad, alleen op deze manier moeten zij niet gelijk een definitieve beslissing maken. Bij de wervingsacties moet dus goed worden gecommuniceerd dat wij op zoek zijn naar jongeren die in de jongerenraad plaats willen nemen maar dat een definitieve beslissing pas na het voortraject hoeft te worden gemaakt.

In het voortraject is plek voor maximaal 15 jongeren. Aannee gaat op chronologische volgorde, dus vol=vol. Alle jongeren die zich aanmelden na de aanmeldstop worden op een lijst geplaatst die kan worden gebruikt indien te weinig jongeren zich uiteindelijk aanmelden voor de jongerenraad, indien de jongerenraad een groter ledenaantal wenst of als de jongerenraad commissies/werkgroepen wil instellen. In alle wervingsacties zal een datum en tijdstip worden gecommuniceerd dat de inschrijving open gaat.

De drie bijeenkomsten moeten bij voorkeur binnen een maand worden gepland.

1. De eerste bijeenkomst zal plaatsvinden in het gemeentehuis. Hier zal de groep worden ontvangen door een vertegenwoordiging van het college en indien mogelijk verzorgt de burgemeester een welkomstwoord. Ook zal de groep kennis maken met de vertegenwoordiging van de raad die de klankbordgroep gaat vormen en vertelt een van de leden wat over de gemeenteraad. Tevens gaan de jongeren kennis maken met hun toekomstige begeleider. Om goed en leuk af te trappen zal daarna een oefendebat volgen.
2. In de tweede bijeenkomst gaan jongeren op bezoek bij succesvolle jongerenraden in de buurt. Welke dit zijn zal later moeten worden afgestemd.

3. In de derde bijeenkomst zullen de jongeren een vergader-/debatteer training krijgen. Hierbij moet de focus wel liggen op een informeel debat en niet op het klassiek debatteren.

Het doel van de bijeenkomsten is om jongeren handvatten te geven die zij kunnen gebruiken bij de oprichting van de jongerenraad. Het is wenselijk om soortgelijke bijeenkomsten jaarlijks te herhalen.

Na dit voortraject zullen de jongeren worden gevraagd of zij definitief zitting willen nemen in de jongerenraad. Daarbij worden de jongeren voor een termijn van een jaar benoemd. De eerste vergadering zal worden gepland waarin de jongeren hun vergaderstructuur onder begeleiding kunnen bepalen. Het is van belang dat het benoemingsproces en bijbehorende termijnen ook worden vastgelegd.

Samenvatting/conclusie

Hier volgt een overzicht van de voorgestelde keuzes. Vrijwel al deze keuzes kunnen in overleg door de jongerenraad worden aangepast:

- *Doelen:* Belangen behartigen, (on)gevraagd advies, kennis en brug met politiek, jongerenparticipatie
- *Vorm:* Leeftijd 14-24 jaar, 5-15 leden, een voorzitter, een begeleider, een klankboordgroep
- *Hoe:* 1x per maand vergadering in de BukBuk, inspreken / notitie verspreiden / subsidie, periodiek gesprek met klankboordgroep
- *Onderwerpen:* alles (bijvoorbeeld huisvesting of veiligheid)
- *Instrumenten:* direct contact politiek, site/facebook/Instagram, enquête/poll, eventueel periodiek verslag in de Uitkijkpost
- *Werving:* Scholen, Jongerenwerkers, Uitkijkpost, Facebook, Instagram, Twitter en website van de gemeente, VIP